

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Zachodniopomorska Delegatura w Szczecinie

DZS.410.1.1.2026

**Pan
Waldemar Gorzycki
Dyrektor
Krajowego Biura Wyborczego
Delegatury w Szczecinie
Ul. Matejki 6b pokój nr 15
71-615 Szczecin**

Wystąpienie pokontrolne

**P/26/001 Wykonanie budżetu państwa w 2025 r. - wykonanie
planu finansowego Krajowego Biura Wyborczego Delegatury
w Szczecinie w zakresie wydatków na dotacje**

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana

Krajowe Biuro Wyborcze Delegatura w Szczecinie¹, ul. Matejki 6b pokój nr 15, 71-615 Szczecin

Kierownik jednostki kontrolowanej

Waldemar Gorzycki, Dyrektor Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Szczecinie²,
od 1 czerwca 2006 r.

Okres objęty kontrolą

Rok 2025 oraz okres wcześniejszy i późniejszy, w którym miały miejsce działania lub zaniechania związane z planowaniem i wykonaniem ustawy budżetowej na rok 2025. W przypadku konieczności porównania niektórych danych z danymi za lata 2022-2024 okres kontroli obejmuje również te lata.

Podstawa prawna podjęcia kontroli

Art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli Zachodniopomorska Delegatura w Szczecinie

Kontroler

Katarzyna Danielak, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli
nr DZS/16/2026 z dnia 14 stycznia 2026 r.

(akta kontroli str. 1-2, 58-59)

¹ Dalej: Delegatura KBW.

² Dalej: Dyrektor lub Dyrektor KBW.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, ze zm.; dalej: ustawa o NIK.

II. Zakres kontroli

Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania planu finansowego na 2025 r. przez Dyrektora Delegatury KBW w Szczecinie pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności w zakresie wydatków na dotacje celowe dla jednostek samorządu terytorialnego na zadania związane z organizacją i przeprowadzeniem wyborów.

Ocenie podlegały w szczególności działania Dyrektora Delegatury Krajowego Biura Wyborczego związane z:

- ustalaniem wysokości tych dotacji,
- sprawowaniem nadzoru nad ich wykorzystaniem,
- rozliczaniem wydatków poniesionych ze środków dotacji.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego.*

III. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie - w ramach części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze - planu finansowego na 2025 r. Krajowego Biura Wyborczego Delegatury w Szczecinie w zakresie wydatków na dotacje celowe dla jednostek samorządu terytorialnego na zadania związane z organizacją i przeprowadzeniem wyborów.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W wyniku badania próby wydatków w łącznej wysokości 6 850,6 tys. zł, przeznaczonych w 2025 r. na dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego⁵, którym objęto 20% beneficjentów ustalono, że środki zostały przekazane w odpowiednich kwotach oraz w terminach umożliwiającym pełną realizację zadań związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz wyborów uzupełniających, a także z aktualizacją danych gromadzonych w Centralnym Rejestrze Wyborców⁶. Zwrot dotacji w niewykorzystanej części nastąpił w terminie wskazanym w art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁷, tj. do 31 stycznia 2026 r. Spośród 26 rozliczeń (przekazanych przez 12 objętych szczegółowym badaniem jst) wszystkie zostały zatwierdzone w terminie określonym w art. 152 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

W sposób ustalony przez Szefa KBW, Dyrektor Delegatury KBW przeprowadził kontrole rozliczenia dotacji wydatkowanych w 2025 r. przez 12 z 59 (tj. 20%) jst. Kontrole te nie wykazały wykorzystania dotacji w sposób niezgodny z przeznaczeniem.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną albo ocenę negatywną. Jeśli nie zostały spełnione warunki do sformułowania oceny pozytywnej bądź negatywnej, Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: jst.

⁶ Dalej: CRW.

⁷ Dz. U. z 2025 poz. 1483, ze zm.; dalej: ustawa o finansach publicznych.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego kontrolowanej działalności

Realizacja wydatków budżetu państwa na dotacje

Opis stanu faktycznego

W badanym okresie Delegatura KBW udzieliła dotacji celowych 59 jst (gminom i miastom), w tym: 59 dotacji na organizację i przeprowadzenie wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (I i II tura) na łączną kwotę 10 925,2 tys. zł (rozdział 75107), 59 dotacji na realizację zadań związanych z aktualizacją CRW w wysokości 202,9 tys. zł (rozdział 75101) oraz 16 dotacji na przeprowadzenie wyborów uzupełniających w kwocie 155,8 tys. zł (rozdział 75109). Łącznie w 2025 r. przekazano jednostkom samorządu terytorialnego środki w wysokości 11 283,8 tys. zł.

Delegatura przy badaniu celowości ponoszenia przez jst wydatków ze środków dotacji, kierowała się zaleceniami zawartymi w piśmie⁸ Szefa KBW, w kwestii dozwolonych lub niedozwolonych wydatków przekazywanych przez KBW na przygotowanie i przeprowadzenie wyborów oraz zarządzeniem Szefa KBW w sprawie planowania i wykonywania budżetu części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze⁹.

W 2025 r. jst rozliczały się z Delegaturą KBW z otrzymanych dotacji celowych na podstawie kwartalnej sprawozdawczości budżetowej Rb-50 o dotacjach i o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jst ustawami a także informacji o wydatkowaniu środków dotacji przekazywanych na potrzeby sporządzenia przez Szefa KBW informacji o wydatkach poniesionych na wybory, o której mowa w art. 124 § 3 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy¹⁰.

Pismami z 23 lipca 2025 r. oraz 18 września 2025 r. Dyrektor zwrócił się do 59 jst o sporządzenie tabel wydatkowania środków odpowiednio: z dotacji na wybory Prezydenta RP w podziale na poszczególne zadania do 8 września 2025 r. oraz na pokrycie kosztów przekazania dokumentów z wyborów do Archiwum Państwowego w Szczecinie w terminie do 3 października 2025 r.

(akta kontroli str. 3, 5-14, 111-119, 77, 163-164, 238, 397, 398-409)

Na podstawie informacji otrzymanych z 59 jst, Dyrektor sporządził zbiorcze zestawienia wykonania wydatków w odniesieniu do planu, które 8 października 2025 r. przekazano Szefowi KBW.

(akta kontroli str. 150-152)

W dniu 30 grudnia 2025 r. Dyrektor Zespołu Finansowego KBW przekazał Dyrektorowi Delegatury KBW wzór informacji przekazywanej przez Dyrektora Delegatury o przyznanej dotacji w związku z wyborami samorządowymi w toku kadencji wraz z kalkulacją wydatków i formularzem rozliczenia¹¹. Dyrektor Delegatury został jednocześnie poinformowany, że do przedkładania

⁸ Pismo nr ZF.800.1.2024 z dnia 23 lutego 2024 r.

⁹ Zarządzenie Nr 14/2023 Szefa KBW z dnia 31 marca 2023 r. w sprawie planowania i wykonywania budżetu części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze. Dalej: zarządzenie Nr 14/2023.

¹⁰ Dz.U. z 2025 r. poz. 365, ze zm.; dalej: ustawa Kodeks wyborczy.

¹¹ 7 stycznia 2026 r. Dyrektor Delegatury KBW ponownie otrzymał wzór informacji wraz z załącznikami uzupełniony o uwagi dyrektorów delegatur KBW.

takiego rozliczenia będą zobowiązane wszystkie jst na etapie przesyłania sprawozdania Rb-50 za IV kwartał, tj. po zakończeniu zadań w danym roku budżetowym.

(akta kontroli str. 38-46, 52-56)

W korespondencji z dnia 28 stycznia 2026 r. Szef KBW zobowiązał¹² dyrektorów delegatur do zatwierdzania rozliczeń wszystkich udzielonych jst w danym roku budżetowym dotacji celowych, zgodnie z art. 152 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, na podstawie opracowanych wzorów formularzy rozliczeń, które jst miały obowiązek przekazać do delegatur KBW w terminie sprawozdań Rb-50 za IV kwartał roku budżetowego, tj. do 16 lutego 2026 r. W przypadku wątpliwości co do celowości wydatku wskazanego w rozliczeniu dyrektorzy delegatur zostali zobowiązani do żądania od jst kopii dokumentów finansowych i dokonania ich analizy.

(akta kontroli str. 89-109, 126-130)

W związku z ustaleniem wzorów formularzy rozliczeń w dniach 2¹³ i 3¹⁴ lutego 2026 r. Dyrektor zwrócił się do jst o przekazanie: „Rozliczenia wydatków poniesionych z dotacji celowej przyznanej na wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej”, „Rozliczenia wydatków poniesionych w 2025 r. z dotacji celowej przyznanej na aktualizację danych w CRW na 2025 rok” i „Rozliczenia wydatków poniesionych w 2025 r. z dotacji celowej na wybory uzupełniające w jst¹⁵ załączając stosowne wzory formularzy.

(akta kontroli str. 77, 163-164, 397, 398-409)

Weryfikacja 26 rozliczeń dotacji z 12 jst wytypowanych na potrzeby kontroli NIK wykazała, że w wymaganym terminie (do 16 lutego 2026 r.) wpłynęło 13 rozliczeń. Pozostałe 13 zostało przekazane z opóźnieniem wynoszącym od trzech do 17 dni. Wszystkie z 26 rozliczeń zostały zatwierdzone bez uwag w terminie wskazanym w art. 152 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

(akta kontroli str. 523-524)

Dyrektor nie ustalił wewnętrznych regulacji w zakresie zasad planowania, przeprowadzania i raportowania wyników kontroli wykorzystania dotacji, a także nie sporządził planu kontroli jst na 2025 r. w zakresie wykorzystania udzielonych dotacji.

(akta kontroli str. 3, 5-14, 111, 115)

W 2025 r. nie przeprowadzono kontroli w zakresie dotacji udzielonych w 2025 r., natomiast przeprowadzono pięć kontroli (analiz dokumentacji finansowo-księgowej) dotyczących celowości wykorzystania dotacji udzielonych w 2024 r. na przeprowadzenie wyborów uzupełniających pięciu losowo wybranym jst¹⁶. Łączna kwota objęta weryfikacją wyniosła 73 tys. zł, co stanowiło 0,36%

¹² Pismo nr ZF 080.1.2026 z 28 stycznia 2026 r. (uzupełnione 11 stycznia 2026 r. o dalsze wytyczne dotyczące m.in. kontroli i zatwierdzenia rozliczania dotacji oraz prowadzenia spraw administracyjnych w przypadku stwierdzenia że dana dotacja została wykorzystana w części lub całości niezgodnie z przeznaczeniem).

¹³ Pismo nr DSZ.0814.48.2026.

¹⁴ Pismo nr DSZ.0814.61.2026.

¹⁵ Wyłącznie z gmin: Bielice, Brojce, Dolice, Dziwnów, Ińsko, Kołbaskowo, Marianowo, Maszewo, Moryń, Stara Dąbrowa.

¹⁶ Gmina Węgorzyno, Miasto i Gmina Myślibórz, Gmina Marianowo, Gmina Dębno, Miasto i Gmina Barlinek.

łącznej kwoty wszystkich udzielonych dotacji¹⁷. W wyniku czynności weryfikacyjnych nie stwierdzono nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 123-124, 153, 161-162, 169, 184, 193)

W sprawie objęcia kontrolą jedynie wyborów uzupełniających, Dyrektor wyjaśnił, że *w pierwszym półroczu 2025 r. Delegatura poza terminowymi pracami była zaangażowana w organizację i przeprowadzenie wyborów prezydenta RP, w związku z czym nie miała możliwości przeprowadzania kontroli dokumentów z lat ubiegłych, a po zakończeniu akcji wyborczej były już podjęte decyzje o dokonywaniu rozliczania wszystkich jst (...) na etapie sprawozdania Rb-50 za IV kwartał 2025 r.*

(akta kontroli str. 525-533)

Pismem¹⁸ z dnia 28 stycznia 2026 r. Szef KBW zobowiązał Dyrektorów do wytypowania jst, które będą miały obowiązek wraz z rozliczeniem, przekazania do Delegatury skanów wszystkich dokumentów finansowych potwierdzających poniesione wydatki¹⁹. W piśmie wskazano ponadto, że pełna kontrola dokumentów powinna obejmować co najmniej 20% jst pozostających we właściwości terytorialnej Delegatury KBW, przy czym liczba ta nie może być mniejsza niż 10 jst. Kontrolą należało objąć w szczególności jednostki, które otrzymały najwyższe kwoty dotacji na realizację poszczególnych zadań wyborczych oraz na aktualizację CRW, z uwzględnieniem kryterium udziału w badaniu jst małych, średnich i dużych. Ponadto kontrolą powinny zostać objęte losowo wybrane dwie jst spośród pozostałych jednostek, a także każdorazowo jst, które w roku poprzednim dokonywały zwrotu dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem.

Stosownie do zaleceń Szefa KBW Dyrektor wytypował²⁰ 12 z 59 jst (tj. 20%) do przeprowadzenia pełnej kontroli rozliczenia wydatkowanych dotacji w 2025 r., w tym: w rozdziale 75101 - Miasto Szczecin, Miasto Stargard, Gmina Nowe Warpno i Gmina Osina; w rozdziale 75107 - Miasto Świnoujście, Gmina Gryfino, Gmina Ińsko i Gmina Stara Dąbrowa; w rozdziale 75109 - gminy: Dębno, Dobrzany, Lipiany i Resko. Wszystkie te kontrole zostały przeprowadzone, a ich wyniki nie wykazały niezgodnego z przeznaczeniem wykorzystania dotacji.

(akta kontroli str. 89-90, 110, 111, 114, 534-569)

W kontrolowanym okresie Dyrektor nie ustalił zasad postępowania w przypadku stwierdzenia, że dotacja wykorzystana została w części lub całości niezgodnie z przeznaczeniem albo pobrana w nadmiernej wysokości oraz w przypadku zwrotu niewykorzystanej dotacji.

Obowiązek podjęcia działań przez dyrektorów na rzecz zwrotu dotacji przez jst w przypadku stwierdzenia niewykonania zadania lub wykorzystania dotacji na cele niezgodne z jej przeznaczeniem, wskazał Szef KBW w §14 pkt 2 i 3 zarządzenia Nr 14/2023.

Pismem²¹ z dnia 28 stycznia 2026 r. Szef KBW poinformował dyrektorów delegatur KBW, że trwają uzgodnienia dotyczące prawa do wydawania przez Szefa KBW i upoważnionych przez niego

¹⁷ W 2024 r. udzielono łącznie 187 dotacji dla 69 jst, w tym 59 dotacji na prowadzenie CRW, 69 dotacji na wybory samorządowe i 59 dotacji na wybory do Parlamentu Europejskiego, w łącznej wysokości 20 081 917 zł.

¹⁸ ZF 080.1.2026

¹⁹ Według ustalonego wzoru.

²⁰ W dniu 29 stycznia 2026 r.

²¹ ZF 080.1.2026.

dyrektorów delegatur decyzji administracyjnych w zakresie zwrotu od jst dotacji celowych wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem.

Pismem²² z 11 lutego 2026 r. Szef KBW zobowiązał dyrektorów delegatur KBW, by w przypadku stwierdzenia, że w części lub całości dotacja została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem, wszczynali (w dniu częściowego zatwierdzenia przedstawionego przez zobowiązaną do tego jst rozliczenia) postępowania administracyjne w przedmiocie określenia wysokości kwoty stanowiącej część lub całość przyznanej dotacji celowej podlegającej zwrotowi do budżetu państwa, jako wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem oraz by wydawali decyzje administracyjne w zakresie dochodzenia zwrotu od jst dotacji celowych wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem.

(akta kontroli str. 3, 9, 36, 91, 111, 115, 126-129)

Szczegółowej kontroli NIK²³ poddano dotacje przekazane 20% jst, tj. 12 gminom o najwyższej łącznej kwocie przekazanych dotacji, w tym 138,7 tys. zł w rozdziale 75101, 6 696,8 tys. zł w rozdziale 75107 i 15 tys. zł w rozdziale 75109.

(akta kontroli str. 60-61, 122, 165-167, 184, 385-396)

Kontrola wykazała, że:

- wysokość kwot dotacji przekazanych jst została prawidłowo obliczona z uwzględnieniem m.in. liczby wyborców i obwodów wyborczych w danej jst oraz wskaźników kalkulacyjnych, określonych przez Szefa KBW²⁴, a kwot dotacji na przekazanie dokumentów z wyborów do archiwum, na podstawie wniosków składanych przez jst;
- dotacje zostały przekazane w terminach umożliwiającym realizację ww. zadań, tj. zgodnie z art. 124 § 2 ustawy Kodeks wyborczy;
- zrealizowane zostały zaplanowane cele, na które przyznano dotacje;
- wszystkie niewykorzystane kwoty dotacji jst zwróciły na rachunek Delegatury KBW z własnej inicjatywy w terminie do 31 stycznia następnego roku, tj. zgodnie z art. 168 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

(akta kontroli str. 65, 68-74, 76, 78, 165-168, 184, 385-396, 410-424)

- w Delegaturze KBW nie udokumentowano czynności w zakresie monitowania jst o przesłanie brakujących rozliczeń.

Dyrektor wyjaśnił, że *do gmin, z których rozliczenia nie wpłynęły, zwracaliśmy się telefonicznie z przypomnieniem o ciążyącym na nich obowiązku złożenia rozliczeń i równocześnie z prośbą o jak najszybsze przesłanie dokumentów. (...) Do dnia 2 marca 2026 r. do godziny 15:00 nie wpłynęło rozliczenie wyłącznie z Miasta Świnoujście, wystosowałem do Prezydenta Miasta Świnoujście pismo (...).*

(akta kontroli str. 378-379, 383-385, 523-524)

²² Pismo ZF 080.1.2026.

²³ Próba wytypowana celowo przez kontrolera NIK.

²⁴ W pismach z: 14 stycznia 2025 r. (dla wyliczenia kwot środków finansowych niezbędnych dla przeprowadzenia wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2025 r.), 21 października 2024 r. (dla wyliczenia kwot dotacji na aktualizację danych zgromadzonych w CRW), 26 kwietnia 2024 r. (dla wyliczenia kwot wyborów uzupełniających).

- na żadnym ze sprawozdań Rb-50²⁵ za III i IV kwartał 2025 r. przekazanych przez 12 jst objętych szczegółową kontrolą, brak było adnotacji o kontroli formalno-rachunkowej, której przeprowadzenie wymagane było § 9 ust. 3 rozporządzenia z dnia 29 stycznia 2025 r. Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej²⁶. W Delegaturze KBW nie wprowadzono procedur dotyczących nadzoru, w tym weryfikacji i zatwierdzania sprawozdań. Dyrektor wyjaśnił, że *weryfikacja oraz kontrola formalno-rachunkowa sprawozdań Rb-50 przekazywanych przez jednostki samorządu terytorialnego za III kwartał 2025 roku dokonywana była poprzez sprawdzenie, czy sprawozdanie wpłynęło w określonym prawem terminie, zostało podpisane przez uprawnioną do tego osobę oraz, czy zawiera kompletne i spójne dane. Czynności te nie były dokumentowane np. w formie protokołu czy notatki służbowej odrębnie dla każdego z 59 sprawozdań, jednakże na podstawie tych właśnie jednostkowych sprawozdań generowane było zbiorcze, kwartalne sprawozdanie Rb-50.*

(akta kontroli str. 425-522, 169, 190)

Spośród 26 zweryfikowanych rozliczeń dotacji, w Delegaturze KBW nie stwierdzono dotacji nienależnie pobranych lub wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem.

(akta kontroli str. 523-524)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

V. Uwagi i wnioski.

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie²⁷ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Zachodniopomorskiej Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Szczecinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

²⁵ Rb-50 sprawozdanie o dotacjach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami i Rb-50 sprawozdanie o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

²⁶ Dz.U. poz. 133, ze zm.

²⁷ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym na adres do doręczeń elektronicznych NIK, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1045, ze zm.). w przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie, w miarę możliwości, skanu tych zastrzeżeń na adres mailowy jednostki kontrolnej NIK przeprowadzającej postępowanie kontrolne.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Szczecin, dnia 23 marca 2026 r.

Kontroler
Starszy inspektor kontroli państwowej
Katarzyna Danielak

/podpisano elektronicznie/

Najwyższa Izba Kontroli
Zachodniopomorska Delegatura w
Szczecinie
p.o. Wicedyrektor
Anna Dejk-Chojnacka

/podpisano elektronicznie/